

[Willesen.]

sætter langt større Fortrøstning til det end til Forbudsforslag af den ene eller den anden Art. Jeg vil tilføje, at det er min Overbevisning, at Afholdssagen maa løbe Panden mod Forbudets Blindgyde, inden den atter med fuld Kraft og Samlethed søger tilbage ad de gamle Stier og med en mere sluttet Iver gaar Oplysningsarbejdet og den moralske Appels langsommere, men til Gengæld ogsaa mere varige og effektive Vej.

Naar det ærede Medlem Hr. C. C. Heilesen henviser til en Udtalelse af en svensk Jurist om, at et enkelt Udskænkingssted kan drive Gæk med en hel Armé af Pædagoger, saa skal jeg senere komme tilbage baade til Spørgsmaalet om de enkelte Udskænkingssteder og til Spørgsmaalet om pædagogiske og andre aandelige Indsatser, der kan bundfælde sig som varige Synsmaader og praktiske Livsvaner i Befolkningens Forhold til Ædruelighedsspørgsmaalet. Men jeg vil allerførst prøve at udkaste den Tanke, at dette Lovforslag blev vedtaget, at de 50 000 fik Lov til at fremkalde en Folkeafstemning. Angaaende dette Tal maa jeg nu sige, at i og for sig kan jeg ikke se, at man kan nægte 50 000 Vælgere, der ønsker et eller andet Spørgsmaal, maaske et andet Forslag end dette, bragt frem til Folkeafstemning, Retten dertil, men den i og for sig ganske fornuftige Tanke, som det ærede Medlem Hr. L. Rasmussen udkastede om, at de skulde være med til at betale for det, kunde jo finde en anden Form end just denne lidt humoristiske Bestemmelse om de 2 Kr. for Underskriften, den kunde jo finde den Form, at naar ved en Folkeafstemning det stillede Forslag blev forkastet, saa skulde de, der havde krævet Folkeafstemningen, betale Udgifterne derved. Jeg vilde mene, at det ikke var nogen urimelig Fordring at stille, og det vilde virke som en ganske sund Klausul paa Folkeafstemninger hver ottende Dag. Enhver ved jo, hvor let det er at samle Underskrifter paa en Adresse, naar der ikke er forbundet noget virkeligt Ansvar, personligt eller økonomisk; dermed, og selv om det ærede Medlem Hr. Ferdinand Nielsen nu vilde hævde, at det havde været vanskeligt at samle 10 000 Underskrifter for at starte et nyt politisk Parti — og det skal jeg saamænd villig indrømme, for jeg har selv Erfaring for Vanskelighederne derved —, saa er det nu betydelig lettere at samle 50 000 Underskrifter om en bestemt enkelt Sag, end det er at samle 10 000 til at starte et nyt politisk Parti, fordi det er saaledes, at de, der skriver under paa denne sidstnævnte Liste med de 10 000, jo straks i

manges Øjne bliver politisk misliebige, og de faar flere politiske Ubehageligheder derfor af Venner og Naboer og deslige end de, der skriver under paa et Krav om Folkeafstemning, et Forslag som det foreliggende. Og naar det ærede Medlem var lidt i Tvivl om, hvorvidt man kunde kalde Retsforbundet for et Parti, saa vil jeg takke ham for denne Kompliment, og jeg ønsker, at denne Tvivl maa vedvare.

Men for at vende tilbage til selve Spørgsmaalet om Virkningen af dette Lovforslags eventuelle Vedtagelse vil jeg bede det ærede Medlem tænke sig, hvorledes Forholdet er mellem Danmark som et muligt Forbudsland og andre Lande, hvor Forbud faktisk er gennemført. Lad mig indskyde, at naar man hævder, at dette Forslag ikke er et Forbudsforslag i den Forstand, at det foreslaar Indførelse af Forbud og dermed Basta, er det jo rigtigt; men det forekommer mig ganske vist ogsaa at være en noget haartrukken Forklaring at ville nægte, at det er et Forslag, der alligevel tager Sigte paa gradvis Indførelse af Forbud. Enten Metoden er gradvis eller øjeblikkelig Indførelse af Forbud, evolutionistisk eller revolutionistisk — det kan man jo altid diskutere om —, er Grundpræget en klar og tydelig Forbudstendens, og jeg mener derfor, det er berettiget i det store og hele at sige, at Forslaget tager Sigte paa Forbud og aabner Mulighed derfor og ønsker det gennemført saa hurtigt som muligt.

Naar man sammenligner Danmark som Forbudsland med Amerika, er der den store Forskel, at en stor Stat sandsynligvis langt lettere vil kunne gennemføre Forbud end en lille Stat, og for øvrigt staaer det jo saa som saa til med Gennemførelsen af Forbudet i Amerika. Naar man har hævdet, at det sidste Præsidentvalg skulde være en afgjort Sejr for Forbudstilhængerne, er jeg ikke sikker paa, at man uden videre har Ret dertil. Jeg vil pege paa, at en saadan Autoritet som den kendte Dansk-Amerikaner Dr. Max Henius, der dog maaske har mere Kendskab til dette Forhold end nogen anden, har hævdet, at det sidste Præsidentvalg maatte ikke opfattes saaledes, idet Præsident Hoovers Valgsejr ikke skyldtes hans Stilling til Forbudet, men at hans Modkandidat tilhørte den katolske Kirke, og alle, der var fortrolige med amerikanske Forhold, var klar over, at det i Virkeligheden var dette Forhold, der var afgørende. Derfor er jeg ikke saa sikker som den højtærede Indenrigsminister paa, at Forbudet i Amerika kan betragtes som bombefast.

Jeg kan tilføje, at jeg har personlig